EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2008/0140(CNS)

22.1.2009

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko(*): Liz Lynne

(*) Postup pridružených výborov – článok 47 rokovacieho poriadku

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

V máji 2008 prijal Európsky parlament moju správu o pokroku dosiahnutom v oblasti rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie v EÚ (transpozícia smerníc 2000/43/ES a 2000/78/ES). Parlament v tejto správe pripomenul Komisii jej záväzok predložiť komplexnú antidiskriminačnú smernicu, ktorou sa stanoví protiprávnosť diskriminácie mimo zamestnania na základe zdravotného postihnutia, veku, náboženského vyznania alebo viery a sexuálnej orientácie, s cieľom skompletizovať balík antidiskriminačných právnych predpisov podľa článku 13 Zmluvy o ES, ako Komisia uvádza vo svojom pracovnom programe na rok 2008. Na hľadisko rasy a rodu sa už vzťahuje smernica o rase a smernica o rode a naším cieľom je zladiť navrhovanú smernicu s oboma uvedenými smernicami.

Mnohé z otázok, na ktoré upozorňuje Európska komisia v návrhu, patria do právomoci Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a niektoré spadajú do spoločnej pôsobnosti Výboru pre občianske slobody a Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci.

Osobitnými oblasťami, ktorými sa zaoberá výlučne Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, sú sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia, zdravotná starostlivosť, ako aj sociálne výhody.

Spoločná právomoc sa týka odmietnutia primeraných úprav pre osoby so zdravotným postihnutím, prístupu k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti, a ich poskytovania, vrátane bývania, diskriminácie pri poskytovaní finančných služieb na základe veku a zdravotného postihnutia, rozdielneho zaobchádzania na základe veku, ako aj rovnakého zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím a dialógu s príslušnými zainteresovanými stranami.

Návrh smernice vychádza zo smerníc 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, čo znamená, že smernica je v súlade s horizontálnymi cieľmi Európskej únie, najmä s lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť a s cieľmi procesu sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia EÚ. V návrhu sa uvádzajú pojmy použité v existujúcich smerniciach, s ktorými sú už ľudia oboznámení.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Odôvodnenie 2a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*

	(2a) Táto smernica je jedným zo spôsobov, ako si Európske spoločenstvo plní povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb s postihnutím, a v tomto svetle by sa aj mala vykladať.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie objasňuje súvislosť medzi záväzkami, ktoré Únia prijala v rámci Dohovoru OSN o právach osôb s postihnutím, a touto navrhovanou smernicou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 2b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(2b) V súlade s článkom 5 politického vyhlásenia odsúhlaseného na záver Svetovej konferencie OSN o starnutí v roku 2002 v Madride bolo dohodnuté, že sa potvrdí záväzok vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa odstránila každá forma diskriminácie vrátane diskriminácie na základe veku, aby sa uznalo, že ľudia by s pribúdajúcim vekom mali viesť plnohodnotný život v zdraví, bezpečnosti a pri aktívnej účasti na hospodárskom, sociálnom, kultúrnom a politickom živote svojej spoločnosti, aby sa výraznejšie uznávala dôstojnosť starších osôb a aby sa odstránili všetky formy zanedbávania, zneužívania a násilia.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie vychádza z deklarácie OSN o boji proti všetkým formám diskriminácie vrátane diskriminácie na základe veku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie, ale aj výhody rozmanitosti.	(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie ***vrátane viacnásobnej diskriminácie***, ale aj výhody rozmanitosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ***alebo kombinácie týchto dôvodov,*** vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie je v súlade s neskôr navrhnutým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom o viacnásobnej diskriminácii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Odôvodnenie 9a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9a) Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými poruchami, ktoré v súčinnosti s prekážkami prameniacimi z postojov

	alebo s fyzickými prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Odôvodnenie 9b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9b) Účinný nediskriminačný prístup možno zabezpečiť mnohorakými spôsobmi, napríklad aj koncepciou Univerzálny dizajn a podporovaním používania asistenčných zariadení osobami s postihnutím, vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Odôvodnenie 9c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9c) Osoby so zdravotným postihnutím často čelia diskriminácii vo forme nedostupnej verejnej dopravy a zastavaného prostredia, ako aj nedostupných komunikácií a informácií. Členské štáty musia prijať opatrenia s cieľom zabezpečiť dostupnosť v týchto oblastiach, aby tak realizovali zásadu rovnakého zaobchádzania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Odôvodnenie 9d (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9d) Účinný nediskriminačný prístup zahŕňa identifikáciu a odstraňovanie prekážok, či už prekážok prameniacich z postojov alebo fyzických prekážok, a predchádzanie vytváraniu nových prekážok a bariér, ktoré by obmedzovali prístup osôb so zdravotným postihnutím k tovaru, službám a zariadeniam dostupným pre širokú verejnosť, bez ohľadu na charakter prekážky, bariéry alebo zdravotného postihnutia. V súlade s ustanoveniami tejto smernice a bez ohľadu na opatrenia zvolené s cieľom odstrániť prekážky alebo bariéry sa osobám so zdravotným postihnutím musí vždy, keď je to možné, poskytovať prístup za rovnakých podmienok ako osobám bez zdravotného postihnutia. V prípade, že prístup za rovnakých podmienok nie je možné poskytnúť, a v súlade s ustanoveniami tejto smernice sa musí poskytnúť zmysluplná alternatíva na zabezpečenie prístupu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.	(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, ***viacnásobnú diskrimináciu***, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Odôvodnenie 12a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(12a) K diskriminácii môže dôjsť na základe toho, že osoba vyznáva určité náboženstvo alebo vieru, má zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, prípadne pri kombinácii týchto faktorov, a na základe toho, že sa u danej osoby tieto skutočnosti predpokladajú, alebo že medzi danou osobou existuje alebo sa predpokladá spojenie s inou osobou, ktorá vyznáva určité náboženstvo alebo vieru, má zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) ***Pri*** vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania ***bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu*** by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti ***medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami*** viacnásobnej diskriminácie.	(13) ***Keďže diskriminácia sa môže vyskytnúť vo viacnásobnej podobe, pri*** vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 a ***článkom 13*** Zmluvy o ES na odstránenie nerovností***, pokiaľ ide o pohlavie, rasu, etnický pôvod, postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie, vieru alebo vek alebo ich kombináciu*** a na podporu rovnosti ***bez ohľadu na kombináciu charakteristík súvisiacich s pohlavím, rasou, etnickým pôvodom, postihnutím, sexuálnou orientáciou, náboženským vyznaním, vierou alebo vekom. Pri vykonávaní ustanovení tejto smernice by členské štáty mali zohľadniť problematiku*** viacnásobnej diskriminácie.

Odôvodnenie

Rozširuje sa tým súčasné odôvodnenie 13, ktoré hovorí o viacnásobnej diskriminácii žien, a zahŕňa všetky dôvody uvedené v článku 13.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. ***Ak sa ukáže, že tieto faktory sú kľúčové pre posúdenie rizika, nemali by sa pokladať za diskriminačné***.	(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. ***Mali by odrážať pozitívne zmeny týkajúce sa priemernej dĺžky života a aktívneho starnutia, ako aj zvýšenej mobility a dostupnosti v prospech osôb s postihnutím, a nemali by predstavovať paušálnu diskrimináciu z týchto dôvodov***. ***Posúdenie rizika poskytovateľom služieb musí presvedčivo odôvodniť nález podstatne vyššieho rizika s využitím nedávnych, pravidelne aktualizovaných, a presných zverejnených štatistických alebo poistno-matematických údajov.***

Odôvodnenie

Cieľom tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je obmedziť možnosť diskriminácie v prístupe k finančným službám tým, že sa zabezpečí, aby všetky údaje použité v tomto rozhodovacom procese boli transparentné, spoľahlivé a aktuálne, a že od poskytovateľov služieb sa v tejto súvislosti bude vyžadovať objektívnosť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi	(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi

právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil ***takýto*** prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by sa malo zobrať do úvahy ***niekoľko faktorov vrátane veľkosti, zdrojov, a charakteru organizácie***. Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.	právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by sa malo zobrať do úvahy ***to, či príslušné opatrenie nie je neuskutočniteľné alebo nebezpečné a či by sa jeho uskutočniteľnosť a bezpečnosť nedala dosiahnuť primeranou úpravou pravidiel, politík alebo postupov, prípadne odstránením stavebných, komunikačných alebo dopravných prekážok, alebo poskytovaním doplňujúcich pomôcok alebo služieb***. ***Primerané prispôsobenie by nevyhnutne nevyžadovalo výrazné stavebné úpravy budov, ktorých štruktúra je kvôli ich historickej, kultúrnej alebo architektonickej hodnote výslovne chránená vnútroštátnymi právnymi predpismi.*** Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Článok 2 – Odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným	5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným

postihnutím sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	postihnutím a ***deti alebo osoby, ktoré sú spojené s osobou so zdravotným postihnutím, ak je prispôsobenie nevyhnutné na to, aby týmto osobám umožnilo poskytovať osobnú asistenciu osobe so zdravotným postihnutím,*** sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Odôvodnenie

Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh rozširuje požiadavku primeraného prispôsobenia so zreteľom na deti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Článok 2 - odsek 5a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	5a. Stanovenie vekovej hranice pre vyplácanie vecných, resp. peňažných sociálnych dávok v prípade práceneschopnosti alebo choroby predstavuje diskrimináciu.

Odôvodnenie

Poskytnutie sociálnych výhod, napríklad hospitalizácie a invalidného dôchodku, osobám určitého veku a ich zamietnutie v inom veku je ďalšou formou diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné. ***Konkrétne táto smernica nebráni*** stanoveniu	6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov ***objektívne a adekvátne*** odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné. ***Takéto rozdiely***

špecifického veku na prístup k sociálnym *výhodám,* vzdelaniu a ***určitému tovaru alebo službám.***	***v zaobchádzaní nebránia prijatiu opatrení zameraných na ochranu práv detí alebo*** stanoveniu špecifického veku na prístup k ***nárokom,*** sociálnym *dávkam****, finančným službám a*** vzdelaniu s ***výnimkou peňažných, resp. vecných dávok v prípade práceneschopnosti alebo choroby,***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 7

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
7. Bez ohľadu na odsek 2 ***členské štáty v oblasti poskytovania*** finančných služieb môžu povoliť ***primerané*** rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***kľúčovým*** faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov.	7. Bez ohľadu na odsek 2 ***sa pri poskytovaní poistných, bankových a ďalších*** finančných služieb ***musí riadne zohľadniť vyššia priemerná dĺžka života a aktívne starnutie, ako aj zvýšená mobilita a prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím a členské štáty*** môžu povoliť rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***rozhodujúcim*** faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov ***Poskytovateľ služieb musí byť schopný objektívne preukázať podstatne vyššie riziká a zabezpečiť, aby bol rozdiel v zaobchádzaní objektívne a adekvátne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa boli primerané a nevyhnutné. Príslušné členské štáty zabezpečia, aby všetky údaje, z ktorých sa pri posudzovaní rizika vychádza, boli nedávno zozbierané a relevantné, pravidelne aktualizované a zverejňované. Príslušné členské štáty informujú Komisiu a zabezpečia, aby sa zhromažďovali, uverejňovali a pravidelne aktualizovali presné údaje, ktoré sa týkajú použitia pohlavia a postihnutia ako určujúceho poistno-matematického faktora. Tieto členské štáty preskúmajú svoje rozhodnutie päť rokov***

po transpozícii tejto smernice.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh smernice
Článok 3 – písmeno d

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania, a ich poskytovanie. ***Pododsek d) sa uplatňuje na jednotlivcov, iba ak vykonávajú odbornú alebo obchodnú činnosť.***	d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a ***dopravy***, a ich poskytovanie.

Odôvodnenie

Ozrejmuje sa tak rozsah pôsobnosti smernice, aby bolo jasné , že sa vzťahuje aj na dopravu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – uvádzacia veta

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím:	1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím ***sa zdravotné postihnutie chápe v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zahŕňa aj chronicky choré osoby***:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh smernice
Článok 4 - odsek 1 - písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú	a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú

potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a ***dopravy***, a ich poskytovanie. Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať ***zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív***,	potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania***, telekomunikácií a elektronických komunikácií, informácií vrátane informácií v dostupných formátoch, finančných služieb, kultúry a záujmových činností, verejných budov, spôsobov dopravy a ďalších verejných priestorov a zariadení***, a ich poskytovanie. ***Ak určitá prax, politika alebo postup spôsobujú diskrimináciu, mali by sa prijať príslušné protiopatrenia.*** Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať ***zásadné zmeny charakteru príslušného tovaru, služieb, živnosti, profesie alebo podnikania***. ***O zásadnú zmenu ide vtedy, keď do takej miery zmení tovar alebo služby, prípadne charakter živnosti, profesie alebo podnikania, že poskytovateľ tovaru alebo služieb poskytuje prakticky úplne iný druh tovaru alebo služieb.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh smernice
Článok 4 - odsek 1 - písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) bez ohľadu na povinnosť zabezpečiť účinný nediskriminačný prístup sa v prípade potreby v konkrétnom prípade zabezpečí primerané prispôsobenie, pokiaľ by to nepredstavovalo nadmerné zaťaženie.	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh smernice
Článok 4 - odsek 1 - písmeno ba (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	ba) Na účely odseku 1 účinný nediskriminačný prístup zahŕňa identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér, či už prekážok prameniacich z postojov alebo fyzických prekážok, a predchádzanie vytváraniu nových prekážok a bariér, ktoré by obmedzovali prístup osôb so zdravotným postihnutím k tovaru, službám a zariadeniam dostupným pre širokú verejnosť, bez ohľadu na charakter prekážky, bariéry alebo zdravotného postihnutia. Pokiaľ ustanovenia tejto smernice nestanovujú inak a bez ohľadu na opatrenia, ktoré majú odstrániť prekážky alebo bariéry, musia mať osoby s postihnutím vždy, keď je to možné, zabezpečený účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok, ako osoby bez postihnutia, a vždy v prípade potreby musia byť podporované v používaní asistenčných zariadení vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov. V prípade, že účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok nie je možné poskytnúť, a v súlade s ustanoveniami tejto smernice sa musí poskytnúť zmysluplná alternatíva na zabezpečenie prístupu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh smernice
Článok 4 –odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Na účely ***posúdenia, či by opatrenia potrebné na dodržanie*** odseku 1 ***predstavovali nadmerné*** zaťaženie***, sa zohľadní najmä veľkosť a zdroje organizácie, jej charakter, predpokladané náklady, životný cyklus tovaru a služieb***	2. Na účely odseku 1 ***sa*** zaťaženie ***nepovažuje za*** nadmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky rovnakého zaobchádzania príslušného členského štátu.

a možný prínos plynúci zo zlepšenia prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím. Toto zaťaženie nie je nadmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky rovnakého zaobchádzania príslušného členského štátu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh smernice
Článok 4 - odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb.	3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb. ***Členské štáty však vždy v uskutočniteľných prípadoch prijímajú opatrenia, ktoré podporujú poskytovateľov služieb a tovaru, najmä priemyselného tovaru, aby navrhovali dostupné riešenia, napríklad prostredníctvom postupov verejného obstarávania. Dostupné výrobky a služby sú navrhnuté tak, aby ich mohli používať všetci používatelia.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh smernice
Článok 10a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 10a
	Viacnásobná diskriminácia
	1. O viacnásobnú diskrimináciu ide vtedy, ak je osoba diskriminovaná na základe kombinácie dvoch alebo viacerých charakteristík uvedených v tejto smernici.
	2. Členské štáty zabezpečia, aby všetky osoby, ktoré sa považujú za obete

	viacnásobnej diskriminácie, mali k dispozícii prostriedky na vymáhanie povinností podľa tejto smernice.
	3. Členské štáty zabezpečia, aby pri zistení viacerých dôvodov diskriminácie bolo možné zamietnuť žalobu iba prostredníctvom odôvodnenia alebo inej námietky, ktorá je uplatniteľná na všetky dôvody, na ktorých sa žaloba zakladá. Ak sa však zistí iba jeden dôvod, žalobu možno zamietnuť akýmkoľvek odôvodnením alebo námietkou, ktorá je predmetná pre daný dôvod.

Odôvodnenie

Týmto sa zavádza článok o viacnásobnej diskriminácii, ktorý sa v znení Komisie obmedzuje na odôvodnenie 13.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26

Návrh smernice
Článok 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Článok 11	Článok 11
S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania členské štáty *vyzvú* k *dialógu* príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminációu* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.	S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania *vyzvú* členské štáty *na dialóg* príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ***organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť, cirkvi a náboženské, filozofické a nekonfesné organizácie,*** ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminácii* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. ***Súčasťou takejto konzultácie by malo byť aj monitorovanie vykonávania tejto smernice.***

Odôvodnenie

Keďže sa v záujme presadzovania zásady rovnakého zaobchádzania výslovne zabezpečuje zapojenie mimovládnych organizácií, je rovnako dôležité poukázať na úlohu organizácií

občianskej spoločnosti na jednej strane a cirkví a náboženských, filozofických a nekonfesných organizácií na druhej strane, aby sa táto smernica zosúladila s článkom 11 Zmluvy o Európskej únii a s článkom 17 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zmenenými a doplnenými Lisabonskou zmluvou.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 2.9.2008
Postup pridružených výborov - dátum oznámenia na schôdzi	23.10.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Elizabeth Lynne 6.10.2008
Prerokovanie vo výbore	5.11.2008 2.12.2008 20.1.2009
Dátum prijatia	21.1.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28 –: 11 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Françoise Castex, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Viktória Mohácsi, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Adrian Manole